

Por. Franciszek Batory

Por. Franciszek Batory

Por. Franciszek Batory - Uchwała Rady Miejskiej w Kolbuszowej Nr XXIV/270/25 z dnia 26 listopada 2025 roku - urodzony w dniu 23 maja 1929 roku w Weryni, w rodzinie wielodzietnej o silnych tradycjach patriotycznych. Jego ojciec Jan Batory był działaczem Stronnictwa Ludowego i znał osobiście Wincentego Witosa. Franciszek Batory był młodszym bratem Józefa Batorego – członka IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, zamordowanego 1 marca 1951 roku przez komunistyczne władze.

Okres dzieciństwa i młodości przypadł na lata II wojny światowej i okupacji niemieckiej. W latach 1939–1944 uczęszczał do Szkoły Powszechnej, jednocześnie pomagając rodzicom w prowadzeniu dużego gospodarstwa rolnego. W czasie okupacji brał również udział w działalności konspiracyjnej jako kurier dokumentów i druków podziemnych. Dnia 28 maja 1945 roku został aresztowany i przetrzymywany przez trzy miesiące.

W latach 1944–1950 był uczniem Gimnazjum i Liceum w Kolbuszowej, gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości. Po zdaniu egzaminów wstępnych podjął studia historyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie, które wkrótce przerwał. W tym czasie w Warszawie trwał proces IV Zarządu Głównego WiN, w którym jego brat Józef został skazany na karę śmierci. Po tym wydarzeniu powrócił do rodzinnego domu w Weryni.

W kolejnych latach ukończył sześciomiesięczny kurs pedagogiczny przy Liceum Ogólnokształcącym w Kolbuszowej, zdał maturę pedagogiczną i uzyskał prawo nauczania w szkołach podstawowych. W 1951 roku ukończył Centralny Kurs dla Kierowników i Wychowawców Internatów w Przemyślu. Pracował następnie w Technikum Mechanicznym w Dębicy (1951–1952) oraz w Technikum Mechanicznym i Zasadniczej Szkole Zawodowej w Mielcu (1952–1953), pełniąc funkcję zastępcy kierownika internatu w resorcie Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego przy WSK.

W kwietniu 1953 roku został wcielony do wojska i skierowany do Wojskowych Batalionów Pracy. Przez 25 miesięcy pracował jako górnik w Kopalni Węgla Kamiennego „Generał Aleksander Zawadzki” w Dąbrowie Górniczej. Po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę w Jeleniej Górze jako bibliotekarz w Technikum Ekonomicznym, jednocześnie kontynuując naukę w Studium Bibliotekarstwa we Wrocławiu w systemie zaocznym.

Z dniem 1 września 1960 roku powrócił do Weryni, obejmując stanowisko kierownika internatu Technikum Rolniczego. W latach 1972–1977 podnosił swoje kwalifikacje zawodowe, studiując w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu, gdzie uzyskał tytuł magistra pedagogiki specjalnej. Franciszek Batory był cenionym pedagogiem, wychowawcą młodzieży oraz nauczycielem-metodykiem w zakresie wychowania. Był inicjatorem, organizatorem i przewodniczącym ogólnopolskich konferencji metodycznych.

Istotnym obszarem jego działalności była praca wychowawcza w Związku Harcerstwa Polskiego, gdzie pełnił funkcję instruktora w stopniu harcmistrza. W 1986 roku przeszedł na emeryturę, jednak nadal pozostawał aktywny zawodowo i społecznie, pracując m.in. jako sekretarz Zarządu Okręgu ZNP w Rzeszowie. W 1922 r. zawiesił swoją emeryturę i do 1995 r. pełnił funkcję dyrektora filii I Komercyjnego Banku S.A. w Kolbuszowej.

Franciszek Batory nieprzerwanie angażuje się w działalność społeczną i kombatancką. Był aktywnym członkiem organizacji zrzeszających byłych żołnierzy WiN oraz Związku Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników. Działał w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Burmistrzu Kolbuszowej oraz w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, gdzie pełnił funkcję przewodniczącego Komisji ds. Dziedzictwa Narodowego. Wspierał także grupę synodalną przy parafii pw. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej.

Od wielu lat prowadzi skierowane do młodzieży „Żywe Lekcje Historii”, pielęgnując pamięć o Żołnierzach Niezłomnych i doświadczeniach powojennego podziemia niepodległościowego. Wystąpił również w programie Telewizji Polskiej „Rodziny Wyklętych mają głos”.

Za swoją działalność został uhonorowany licznymi odznaczeniami i wyróżnieniami, m.in.:

- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1984),
- Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000),
- Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2004),
- nagrodą IPN „Świadek Historii” (2012),
- Medalem Pro Bono Poloniae (2025),
- Tytułem „Zasłużony dla Miasta i Gminy Kolbuszowa” (2010).